

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Speculum Non Fallax

Segneri, Paolo
Pinamonti, Giovanni Pietro

Coloniæ, 1706

VD18 12375713-001

Consideratio IV. De peccatis actualibus: Humilitatis materia[m] præbent
peccata præterita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50799](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50799)

CONSIDERATIO IV.

Pro Die Mercurii.

De Peccatis Actualibus.

PUNCTUM I.

Peccata præterita.

I. **C**onsidera, te ob admissa peccata viliozem, minusque æstimabilem *Nihilo* evasisse; neque enim ulla mens humana intellectu assequi potest, quàm abjectus ac vilis in Dei oculis sit quivis peccator: optabilius ei foret, esse virulentum bufonem, basiliscum, aut draconem, imò penitus non esse: *Melius erat illi, si natus non fuisset homo ille.* Matth. 26. 24. Quodvis peccatum complectitur omne genus ignominie, & quisquis illud admittit, facit actionem omnium probrosissimam, reus est proditionis turpissimæ, & foedissimam infamie maculam

con-

contrahit: *Quam vilis facta es nimis, iterans vias tuas, dicit Deus Jerem. 2. 36.* ob incredibilem peccatricis animæ vilitatem, quæ eò magis crescit, quò magis peccata peccatis cumulantur. Sperare quidem forsan potes, te plenam veterum delictorum indulgentiam accepisse; certus tamen de hoc non es; & quamvis de accepta venia & deletis peccatorum maculis certus fores, id tamen non tibi, sed gratiæ divinæ beneficio unicè debetur. Si verò consideras te ex te, proh! quale animæ chaos, quàm perturbatam rerum faciem, & quam abyssum monstrosæ malitiæ videbis! voluntas enim tua per peccatum æquè abominabilis facta est in divino conspectu, quàm abominabilia erant objecta vilissima, quæ plus quàm Deum dilexit: *Facti sunt abominabiles sicut ea, quæ dilexerunt, Os. 9. 10.* Et hic est status, in quem te peccando præcipitasti, quemque in te agnoscere semper debes; nam peccata, etiam condonata, non

cessant esse tua, debésque magis detestari quamcunque culpam in te, quàm gravissimam in aliis. *Nunquid parùm vobis est, quòd peccastis: Jos. 22. 16.* Non leve profectò videri tibi debet, vel semel insurrexisse adversùs Deum tuum; imò satis tibi sit, aliquando fuisse peccatorem, ut semper tui te pudeat, & nec oculos præ rubore levare audeas. Dicunt, Simonem illum, qui Redemptorem convivio excepit, fuisse ab eodem à lepra sanatum, retinuisse tamen semper nomen *Leprosi*, qualis antea erat, hâc sermonis proprietate, tu quoque dici potes, etiamnum esse merum ulcus & mera vilitas: *Infamia semel imposita perpetuò durat, l. 3.* Ita decernit lex humana; divina autem, etsi in pœnitentibus peccati infamiam aboleat, consulit tamen, ut semper te consideres, velut eo adhuc in statu constitutum, in quo aliquando eras ex tua culpa, modò autem ampliùs non es ex mera misericordia.

PUN-

PUNCTUM II.

Peccata presentia.

II. Considera præterea, non esse opus recurrere ad peccata præterita, pro humiliationis materia; sufficienti abunde præsentia; si enim præsentem animæ tuæ statum attentè inspiceres, arbitraberis, te videre Jobum in fimo confidentem, taboque & sanie ex omnibus corporis membris manantem: *A planta pedis usque ad verticem non est in eo sanitas, vulnus, & livor, & plaga tumens, Isa. 1. 6.* Omnes animæ potentia, atque omnes tui sensus scatent imperfectionibus, & putredine, ob immensum numerum defectuum, qui inde fluunt, faciuntque, ut sis velut spirans cadaver, & inter tenues vitæ reliquias à vermibus exesum. *Tanta est malitia tua dicebat B. Catharina Genuensis, ut nisi Deus faciem suam ab illa averteret,*

54 *Speculum non fallax.*

non posset tibi unquam ampliùs benefacere; est enim tam enormis, ut nec credi, nec verbis exprimi possit ab iis, qui eam non vident. Aliâ vice, cùm huic ipsi sanctæ Virgini monstraretur abominatio minimi alicujus actûs, contra Dei voluntatem admissi, clamabat, se morituram præ horrore, & nisi citò cessaret hæc visio, disruptum iri corpus suum, etsi adamante solidius foret. Quantus non autem similium in te culparum est numerus? quàm incertus verò earum est numerus, tam incerta etiam est earum gravitas: delicta quis intelligit? Psalm. 18 13. Et tamen ab omnibus vis haberi & æstimari, velut bonus, non aliter ac argentum vivum, quod, licet sit gravius omnibus metallis, evolare tamen nititur super omnia: abominabilis & inutilis homo, qui bibit quasi aquam iniquitatem Job. 15. 16. Viden expressam ad vivum tui imaginem! inutilis es, quia nihil es ex natura; abominabilis es ob peccata præterita,
&

& quia de præfenti non devoras fo-
lùm, sed & bibis iniquitatem, ac pec-
care pergis sine fræno aut respectu; &
tamen adhuc te extollis!

PUNCTUM III.

Peccata possibilia.

III. Considera, te esse gravissi-
mum peccatorem, non solùm ob
peccata præterita, & præfentia, sed
etiam ob possibilia; in quæ rueres,
nisi te Deus ab illis servaret: *Gratia
tua deputo, quæcumque non feci mala.*
falsus est demissè S. Augustinus l. 2.
Conf. c. 7. Omnia peccata, quæ non
facimus, sunt beneficium divinæ gra-
tiæ, & fructus sanguinis JESU Chri-
sti, quia omnis planè homo, ex na-
tura sua corrupta, & innato suo nihi-
lo habet abunde in se, quidquid ne-
cesse est ad patranda atrocissima quæ-
vis delicta: & sicut in bono tam de-
bilis es, ut tuis solùm viribus ne unum

56 *Speculum non fallax.*

quidem gressum promovere possis,
ita in malo es instar vasti, tamque
robusti gigantis, ut omnia mundi
peccata humeris tuis sustinere possis.
Cogita igitur, te supra gravissimo-
rum scelerum abyssum velut capillis
detentum pendere, neque alio opus
esse, ut cadas, quam ut teneri desi-
nas. Non est opus ad hoc ullo mira-
culo; nihil faciendo efficere potest
DEUS, ut peior sis quam si te in nihi-
lum redigeret, sufficit, ut novam ti-
bi gratiam neget, quæ tibi adeò non
debetur, ut eam potius millies sis de-
meritus; sufficit, ut dæmoni habe-
nas permittat, tentandi de totis suis
viribus; sufficit, uno verbo, ut te vo-
luntati tuæ relinquat; & momento
præceps rues in omnia mala. Igitur
jam nunc eo in statu considerare te
debes, in quo fores, si rota omnium
mundi scelerum moles tibi incumbe-
ret; quantum enim est ex te, ea tibi
revera jam incumbit, cum in animo
circumferas fomitem & radicem mi-
seriarum,

feriarum, quæ te expeditum ac pro-
num faciunt ad ea perpetranda. Qui
morbo caduco laborat, censetur in-
firmus, etsi actu non cadat, quia infi-
rum habet humorem illum mali-
gnum, qui eum ex se disponit, ut ruat
in quodvis præcipitium. Primum
terræ nomen fuit arida, *Vocavit Deus*
aridam terram, Gen. 1. 10. Non quòd
tunc arida fuerit, cum aquis sepulta
jaceret, sed quia ex se arida est, & si-
ne aquis arida fuisset. Ita tu quoque
sine gratiæ auxilio novus Antichristus,
imò illo deterior fores. Extollere
modò, si potes, ad facem tam perspi-
cuae veritatis!

Praxis

Erga DEUM.

I. **S**Tatue te in Dei conspectu, ve-
lut Publicanum, qui præ ve-
recundia cœlum intueri non ausus,
& dic frequenter: **DEUS**, propi-

C 5

1169

*sus esto mihi maximo peccatori ! Luc.
18. 13.*

II. Cùm laudaris, cogita, quàm longè aliud sit iudicium Dei de te: *Qui laudatur ab hominibus, vituperante te, non absolvitur ab hominibus, condemnante te, dicere solebat S. Augustinus.*

III. Roga Deum crebro, ne te relinquat in manibus passionum tuarum: *Anima irreverenti & infrunita ne tradas me ! Eccles. 23. 6.*

IV. Cogita, te in divino conspectu esse instar foetentis paludis quæ tamdiu aërem non inficit, quamdiu non movetur: pari enim ratione, ea solùm peccata non facis, ad quæ tentatio, vel occasio tibi deest.

V. Accepta libenti animo omnia adversa, instar servi, qui humeros flagris promptè inclinat, quæ novit se se esse promeritum: *Iram Domini portabo, quoniam peccavi ei,
Mich. 7. 9.*

Erga

Erga teipsum.

I. Cave, de te ipso loquaris sine urgente causa, & multò magis ne te velut normam & ideam rerum agendarum proponas.

II. Submissè & modestè loqui, semper judicârunt viri sancti, esse signum & exercitium humilitatis.

III. Fuge, quantum licet, eorum consortium, qui te nimium laudant, & super alios extollunt, ne superbia tua inde pabulum accipiat.

IV. Noli celare defectus tuos, præsertim naturales, & qui scandalum afferre non possunt.

V. Conare, ut concipias sanctum tui odium, cum ad nihil planè sis utilis, quàm ad faciendum malè, nisi Deus te servet: quisquis te verè nôisset, odisset te.

Erga Proximum.

I. Cum nemine unquam contendas, sed explicatis tuis rationibus, modestè cedas, ac grandem victoriam arbitreris, vincere teipsum.

II. Cum alteri cedis, gere te, ac si non sponte, sed necessitate adactus cedas; neque habeas, quod ultra respondeas.

III. Cum quis in conversatione tibi molestus est, cogita, quanto graviorem molestiam defectibus tuis Deo facias, & is tamen benignè te toleret.

IV. Cum æqualiter aliis fratribus haberi, obstupesce in animo tuo, & cogita, te inter eos versari, ut corvum inter columbas.

V. Cave omni studio quemvis invidiæ motum; hæc enim malo superbiæ, ex qua nascitur, adjungit malitiam odii, quod parit; atque adeò duplicem habet malitiam.

Oratio

Oratio ad Christum IESUM, tanquam
Redemptorem, ut largiatur nobis
humilitatem.

O Mi benignissime Redemptor,
qui propter salutem hominum
voluisti videri minus quàm homo,
totus coopertus confusione, & satia-
tus opprobriis! benedico & desidero
æternùm benedicere misericordiam
illam, quâ peccata mea, &, quæ o-
mnium maximè intolerabilis est, su-
perbiam meam tamdiu tolerare di-
gnatus es. Opus profectò tibi erat
patientiam infinitam, ut tolerares me,
hominem tam miserum, & tam su-
perbum simul sui æstimatorem. Pau-
perem & superbum, Eccles. 25. 4. Ve-
rùm ne, quæso, sistat hîc bonitas tua,
tolerando me duntaxat; progredere
ultra, O unicum meum bonum, &
libera me à malitia mea, & fac, ut
æquè sim humilis, ac revera sum vi-
lis. *Ab homine iniquo & doloso erue me.*

C 7

Psalm.

Psalm. 42. 1. Libera me à me ipso, homine prorsus iniquo, & deceptore mei ipsius: illumina cœcitatē meam tuâ veritate, ut me deinceps æstimem, qualis sum in oculis tuis, abyssus nimirum fragilitatis, & scelerum.

Inchoasti jam opus istud per lumen fidei, perfice illud uberiori adhuc luce, & ne spernas preces meas, etsi merear, ut spernas. Aspice, quæso, tantam esse meam malitiam, ut cunctis hominibus veneno pessimi exempli inficiendis satis foret, nisi tua id gratia impediret; totus infernus non sufficeret plœtendis ex æquo culpis meis, sed alius, meo solum supplicio destinatus, mihi deberetur. Et tamen me non agnosco, cupioque honorari, & aliis præferri, tuâ igitur luce indigeo, ut dissipentur tenebræ meæ, tuâque virtute, ut ne posthac in omnia vitia præceptus ruam. Hanc igitur imploro per sanguinem tuum, hanc spero à bonitate tua, quâ plus dare soles, quàm rogaris; spondeo ac
pro-

pro-

promitto, te in æternum laudare ob
tam singulare beneficium, indigno
concessum. Amen.

CONSIDERATIO V.

Pro Die Jovis.

Infernus est potens motivum
humiliationis.

PUNCTUM I.

Meritus es damnationis sententiam.

I. **C**ONSIDERA confusionem latro-
nis, de scelere jam convicti,
& ad furcam damnati, & cogita po-
stea, quantò major sit tua confusio,
qui, velut honoris divini latro, ad in-
fernum damnatus es, Angelorum
profectò Deique judicio hæc tantò
major est illâ, quantò abominabilius
est, æternum sub pedibus Dæmonum
vive-